

1 WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK NAAR CREATIEVE ACTIE METHODOLOGIE

Je wilt dat je kind zich ontwikkelt tot iemand die zichzelf weet te redden in het leven? Dat je kind zich ontwikkelt tot een kritisch, creatief, ondernemend mens? Dat je kind graag naar school gaat en gemotiveerd is om te leren?

Dit wordt bereikt met Creatieve Actie Methodologie (CAM). Dit is een didactische aanpak die tientallen keren is getest in de praktijk van het onderwijs en waarvan uit vele wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat het effectief is.

In het onderstaande wordt een in het kort beeld geschetst van de theorie achter CAM en de resultaten van de wetenschappelijke onderzoeken die hiernaar zijn uitgevoerd. Dit beeld is gebaseerd op de wetenschappelijke literatuur die in onderstaand overzicht 1 terug te vinden is.

1.1 De leerkracht sluit aan bij de werking van de hersenen

Uit onderzoek blijkt dat jonge kinderen van nature kritisch, creatief en ondernemend zijn. Ook blijkt dat ze niet gemotiveerd hoeven te worden om te leren. Ze kijken rond, spelen, stellen vragen, proberen uit. Kortom: er wordt voortdurend geleerd zonder dat ze hiertoe worden gemotiveerd.

Naarmate kinderen langer naar school gaan blijken de motivatie en de leerprestaties af te nemen. Waarom? Omdat in het huidige onderwijssysteem te weinig wordt aangesloten bij de werking van de hersenen. Als leerkrachten worden geschoold in CAM om beter aan te sluiten bij de werking van de hersenen, dan blijken de motivatie en leerprestaties significant toe te nemen.

1.2 Wat doet een leerkracht die CAM toepast?

Ten eerste weet de leerkracht zich in te leven in het kind en de lessen daarop af te stemmen. Niet het lesprogramma is leidend, maar het kind. Heeft een kind veel beweging nodig of vooral interesse in vliegtuigen? De leerkracht weet dit en stemt de lessen daarop af.

Ten tweede heeft de leerkracht veel vakkennis. De leerkracht weet dat er meerdere visies zijn op elk vraagstuk en bespreekt deze met de leerlingen, zodat ze leren argumenteren en hun eigen keuzes te maken. Denk aan visies op het geloof, de tweede wereldoorlog, de manier waarop je een som oplost of een opstel schrijft.

De leerkracht werkt doelgroepgericht. Niet alle leerlingen zijn namelijk in dezelfde mate in staat om te reflecteren op meerdere visies. Zijn er leerlingen die hier moeite mee hebben? Dan past de leerkracht de lessen aan!

1.3 Burgerschapszin en sociale vaardigheden

Overigens blijken niet alleen de schoolprestaties van leerlingen/ studenten toe te nemen zodra CAM wordt toegepast. Uit het proefschrift van Van Melle (2020) blijkt dat ook het wederzijds begrip voor elkaar significant toeneemt. Er ontstaat meer burgerschapzin.

Overzicht 1: geraadpleegde literatuur

- Melle van J.H., (2020). Developing Students' Intercultural Sensitivity. A Technical Action Research study at an international business school in the Netherlands. Proefschrift University Liverpool: Liverpool
- Gestel van R., (2019). Factoren die van invloed zijn op de ontwikkeling van jeugdvoetballers. Schouten Nelissen University: Zaltbommel
- Delnooz P.V.A. (2019). De praktische waarde van onderzoek. Handvatten voor een methodologische aanpak. SWP: Amsterdam
- Delnooz P.V.A., S. Cépèro & E.W. de Vries, (2019). Beter presteren op school. Wat werkt wél! Wat werkt niet! SWP: Amsterdam
- Dorst van, J. (2018). De invloed van de Creatieve Actie Methodologie op de motivatie van officieren in opleiding. Koninklijk Militaire Academie: Breda
- Delnooz, P. V.A., & E.W. de Vries, E. W. (2018). How to Measure the Effectiveness of Teachers: Validation of an Instrument based on the Creative Action Methodology. Pedagogy and the Human Sciences, 6 (1).
- Hoens H., (2017). De invloed van de Creatieve Actie Methodologie op de onderzoekende houding van tweedejaars bachelorstudenten. Aeres: Wageningen.
- Joke Voermans, Marianne van Hulsbergen, Marcia Constandse, (2017). Leren op de werkplek? Het werkt! ROC Kellebeek: Roosendaal.
- Vries De Marijke., (2014). Net zo creatief als in groep 2. Dagblad Trouw
- Bruijn De M., (2013). Van Chaos naar Yes!. Onderwijszorg, vol 3.
- Boeijen N. H. G. , M de Bruin, L. Goos., (2013). Het effect van de creatieve actie methodologie op de studiemotivatie van mbo-studenten. RU Utrecht: Utrecht.
- Delnooz P., et. al., (2012). Over Creatieve Actie Methodologie en de ontbrekende schakel in het onderwijs, de theorie en de onderzoeksresultaten. Pabo Avans: Breda.
- Erzelman H., (2012). Creativiteit bij kennisproductie. Over de methode Creatieve Actie Methodologie in praktijkonderzoek. Kwalon (1).
- Delnooz. P.V.A., (2010). Creatieve Actie Methodologie: de kunst van het zoeken naar pragmatische en innovatieve oplossingen in praktijkonderzoek. BOOM: Amsterdam.
- Delnooz P.V.A., (2010). Wat is de waarheid in ons onderwijs. Onderwijsinnovatie (vol. 5).
- Delnooz P.V.A., (2010). De creatief lerende mens. In: Brein@work, breinkennis voor organisaties; redactie: N. Lazeron en R. van Dinteren. Springer Uitgeverij: Houten.
- Turlings E., (2010). Onderzoek naar Creatieve Actie Methodologie in vergelijking met teamcoaching en intervisie als instrument voor het faciliteren van leerprocessen van professionele teams. Alba University: Veldhoven.
- Delnooz P.V.A., (2008). Over Onderwijs, onderzoek en de kunst van het creatieve denken. Proefschrift Katholieke Universiteit Brabant: Tilburg
- Delnooz P.V.A., (2008). De kracht van creatief denken. Beroep Docent, Juni
- Delnooz P.V.A., (2007). Niveauverhoging bij hbo'ers, een experiment. Onderwijsinnovatie (vol. 4).
- Delnooz P.V.A., (2008). Creatieve Actie Methodologie, een nieuwe onderwijsvorm in het HBO. In: Handboek Effectief Opleiden, Reed Business: Den Haag
- Delnooz P.V.A., (2006). Creative Action Methodology. What is it all about? What does it mean in practice?. NHTV, Academic Studies, no. 4.